

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ars Semper Gaudendi

Demonstrata Ex Sola Consideratione Divinae Providentiae Et Per
Adventuales Conciones

Sarasa, Alfonsus Antonius de

Antverpiae, 1664

§. II. Verùm si contentus es humano statu, etiam mortalis esse debes, &
verò etiam velle mori.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13517

§. II.

*Verùm si contentus sis humano statu, etiam mortalis esse debes,
& velle mori.*

*Si homo
esse vis, de-
bes velle
esse morta-
lis.*

6. **V**T his alijsque querelis faciam satis; illud inprimis inquirendum est mihi, an cum homine agam, an cum Angelo? Cum homine inquis. Rursus id interrogo, an hominem esse pœniteat te, an verò tuo statui acquiescas? Acquiesco, inquis; planè & verè. Hoc si ita sit, quin conditione humanâ contentus es, & lætus quòd homo sis? Ideo autem si lætus sis, iam certè dolere non potes mortalis quòd sis: hoc enim est hominem esse. Sin tandem mortalem te esse non doles, non video sanè, mori mortalem, ægrè ferre quòd pactò possis. Immortalem si te esse censeris, aut falsis licet inductus rationibus, id tibi tamen vel falsò persuaderes, tum certè non mirarer te conspectâ morte conqueri. At verò, cum eâ conditione natum te scias, tandem moriendum vt sit; quid tandem fieri id miraris, quod aliquando factum esse oportuit, & factum vis?

*Si immor-
tales sint
homines,
Deus hunc
orbem ma-
lè condidit.*

7. **A**udi: aut humanam eam esse conditionem, vt mortalis sit homo, immortalis qui creari poterat, necesse est ægrè ferre te; aut sanè non video, quì molestè ferre possis mortem, qui communem moriendi subiisti conditionem. Non enim eò te infamix deuolutum reor, vt qui omnia sapientissimi Numinis decreta comprobasti hactenus, hominem nihilominus immortalē condi debuisse, præfractè velis contendere & mordicus etiam tenere. Nam præterquàm quòd supremæ Dei auctoritati, sanctissimæque voluntati ingens impingatur iniuria, quasi non rectè quidquam voluisset is, in cuius manu erat quidlibet velle, & verò etiam *Omnia quecumque voluit fecit*: Sanè si hominem immortalē condiderit, omnia quæcumque iam fecit non bene voluit; & quæ malè voluit, disposuit etiam pessimè. Quid enim? nonne hanc, quam incolimus terram, humanæ habitationi destinato consilio creauit Deus? Iam verò, immortalē esse hominem si contingat, quis non videat errasse Deum, terramque condidisse quæ tantæ hominum multitudini, nec alendæ, nec verò

verò etiam capiendæ futura sit par? Quòd si enim omnes quot-quot fuerunt homines (immortales quos tu vis) hodie viuerent, quantum quæso, quamque innumerabilem multitudinem constituerent? eam sanè, cuius numerum nulla humana mens posset complecti. Rationes tene si potes: aliquot tantum annorum feriem computatam dabo, eamque non totum genus humanum complectentem, sed partem tantummodò. Certè admissis quibusdam hypothesebus, quas sæcunditas primorum hominum penitus credibiles facit; his nempe; quod Adam viginti annis genuerit liberos viginti, mares decem, decem sæminas. His verò & deinceps alij qui ab his descendunt, vt singuli proles viginti gignant, decem mares, sæminas decem, dentur anni quadraginta. demonstrat certè & bene Tacquæctius noster, anno ab Adam sexcentesimo, vigesimo, iam datos orbi, hominum viginti mille milliones millionum. Qui verò viginti annos, viginti liberis generandis credit non sufficere, meminerit etiam patres illos primos, non ad quadagesimum solum annum, sed & ad ducentessimum, trecentessimum, & quod excurrit, genuisse filios; qui tamen omnes, sine dubio longè quàm numerati plures, in computum non sunt deducti. Cogitate iam si potestis quot myriadam millionum ab anno orbis 620. ad hæc vsque tempora per quinque mille nonaginta sex annos hominum facta sit adiectio. Denique eos etiam ad calculos reuocate, qui ad finem vsque mundi procreandi sunt homines: subductisque rationibus, illud tandem edicite, an terra sustentandæ tam ingenti multitudini possit sufficere, aut commodæ habitationi locum dare? Certè non posset, erratum itaque à Deo foret turpissimè, immortales si sint homines, neque locum venturis moriendo cedant: totaque amplianda erit terræ machina, & spatia habitationi commodæ explicanda.

8. Rursus immortalem si volebat hominem Deus, non ea, quæ nunc est, corporis constitutione efformandus fuerat, non eâ, quæ nunc, temperie subigenda membra, non rot tamque inter se pugnantes humores committendi; ex quorum solâ luctâ corpus atteri, vires minui, sensusque disfluere est necesse. Peccatum hic itaque rursus fuit, longèque ab hæc alia condenda fuerat natura. An verò tam impudens sit quisquam, vt hoc de sapientissimâ illâ Mente cogitare audeat, crimineturque, omnia

*Imo incor-
pus huma-
num.*

A a a

propter

propter hominem qui fecerit, in homine isto condendo tam turpiter errasse? Absit fanè à piis modestisque auribus tam atrox blasphemiam: quam modò non oppugno, ne actum sapius, iterum agam.

*Non ferret
homo sine
damno a-
nima, im-
mortalita-
tem sui
corporis.*

Ego certè Diuini Numinis Prouidentiam supplex adoro & veneror, mortalem me quod fecerit. Id fanè rebus meis video prorsus conducere, vt Deo mortalem me miserumque planè subiiciam, quem fortasse per impudentem arrogantiam non agnouissem immortalis. Neque hâc in parte est quod sibi quisquam blandiatur, vt ante me dixisse memini: primi enim Parentis nostri exemplanimis clara sunt & domestica, quàm vt nos blandè palpemus. Scitis quid egerit, refractarius Deo & contumax: & tamen mortalis erat. Neque alia sibi fingat infausti Patris peior proles: mortales esse debuimus, & quidem miseri; ne nimia felicitate turgidi, æternas miserias æternorum incurij nobis consciscamus. quod quidem longâ ratioeinatione nuper confecimus.

9^aTract. 8.
§ 5.

*Vita nostra
est miserrima:
remedium mi-
seriarum
mors.*

Iam id ago. Mortalis homo cum sis, miserisque vndique expositus; cur tu mortem tantopere accusas, cur vitam homini iucundissimam eripere conuereris, cum potius malorum omnium vna mors remedium sit & finis? Certè si rem accuratè expendimus, beneficium est maximum à Deo homini præstitum, vt miser esse cum debuerit, non tamen sit semper, neque adeo diu. Quis enim sanæ mentis protrahere, imo & trahere longæuam vitam cupiet, vltimæ senectutis pressus incommodis, toto resolutus corpore, sibi grauis terræque pondus, cui vix aliud sit hominis super, quàm quod viuat? nisi fortè id etiam vis, vt è graui senectute, repentè ad iuuentutis vigorem pristinum redeas, iterumque futurus puer, vt iterum atque iterum incanesceas. At quis non videat naturæ leges interturbare te, aliumque atque aliud esse te velle, quàm quod es modò?

Tract. 8.
§ 5.

10.

Et verò tu qui tibi vitam, rem omnium charissimam, nulloque pretio æstimandam eripi per mortem doles; dic amabo, an adeo iucundè viuis, vt pro vitâ tuâ tam præfractè stes, vt nunquam mori placeat? vitam præteritam aspice, præsentem contemplare, futuram prospice; omnibusque ritè expensis, dic obsecro, quid adeo dulce habeat hæc tristis vita, quid amabile?

11.

*Tâ sumus
miseri, ut
conqueritur.*

Hoc enim uero stupendum est; nemo non de vitæ suæ genere conqueritur, eâ cum datur frui; & nemo non dicit iucundissimam,

12.

mam,

mam, cum vsus tam malæ rei morte eripitur. Mundum amaritudinibus plenum ingeminamus, inconstantem, infidum, perfidum, ubique lachrymarum esse materiam, dum viuimus inclamamus: dum mors medicinam tanto malo facit, vice versâ mundo in hæremus, mundum complectimur, totamque irascendi vim, in mortem conuertimus; illam ferocem, illam asperam, illam inexorabilem, illam malorum omnium maximum esse conuitiamur. Miseros nos inquit Gregorius. *Ecce iam mundus in seipso aruit, & in cordibus nostris floret: ubique mors, ubique luctus, ubique desolatio; undique percutimur, undique amaritudinibus replemur: & tamen cecâ mente carnalis concupiscentiæ, ipsas eius amaritudines amamus, fugientem sequimur, labenti in hæremus. Aliquando nos mundus delectatione retraxit à Deo; nunc tantis plagis plenus est ut ipse nos mundus mittat ad Deum. Quin ergo imus cum mittimur, & cum eundum est? cur non lati eximus, cum carcer panditur? cur inuiti extrahimur & reluctantes? Quia nempe amamus miserias nostras nostras miseri; & opinione lecti, quam falsam tamen scimus, falli nos delectat & fallere. Adeo inferus est naturæ, etiam miserrimæ vitæ amor, ut ad medicinam ipsam expallescat, nec velit subleuari. Certè cum Senecâ exclamare libet: *O ignaros malorum suorum, quibus non mors ut optimum naturæ inuentum laudatur!**

Vt ut sit; id factè manifestum iam est; quantumcumque de morte querantur homines, malè conqueri. Certum enim est, mortales & à Deo factos homines, & fieri mortales debuisse. certum est etiam, non tanti vitam esse, ut ob eam retinendam, conuitium aut morti, aut mortis auctori fieri debeat. Certum est quoque, naturæ tam ingentem esse mortem quàm vitam, neque magis naturæ debitum est esse, quàm desinere. Certum est denique, prout nunc corporum compago & temperies fert, eum prout Seneca rectè asserit, *viuere nolle, qui mori non vult. vita enim cum exceptione mortis data est.* Illud itaque liquidè consequitur, aut hominem esse nolle te, aut morti cum obuenerit, debere acquiescere. Neque mortem post hac, ut naturæ contrariam criminare: falsa est accusatio. Mors vitæ aduersatur, fateor, & semper bene; naturæ verò, nunquam. Mortem enim æquè ac vitam, eadem natura fert: & si non ferat, non erit hæc natura. Cessent igitur, hâc in parte de morte quæ passim circumferuntur queri-

S. Greg.
hom. 23.
in Eua.

Sen. Cõ-
sol. ad
Marciam
c. 20.

13.

miserias
nostras.

Tam na-
turalis est
nobis mors
quàm vita.

monia: Omnes mortales sumus, omnes morimur, quia omnes
 viuimus. Naturæ debitum soluimus: nemo conqueratur, cum
 exigitur id quod debetur: iustum petitur. Omnes vectigal hoc
 cum persoluant, nemo se non eximi ægrè ferat: nam *quis*, inquit
 Seneca, *queri potest in eâ conditione se esse, in quâ nemo non est?* & Ibidem.
 si est; nemo conditioni quam subiit, non paret vel voluntate vel
 inuitur: stultum verò est inuitum pati, & ingratis, præstare quod
 possis bene:

§. III.

*Ostenditur quod qui mori contentus est, etiam mortis tempore
 & hora debeat acquiescere.*

*Queritur
 homines de
 incertitu-
 dine &
 paruitate
 vitæ.*

VERUM est, inquires, homo sum nec quidquam humani à me 14.
 alienum puto, aut etiam alienum esse volo. neque sanè mor-
 tem detrecto, quam video naturæ esse ingenitam, & verò etiam
 magnum naturæ, imò Dei inuentum. Sed ad tempus mortis ex-
 horreo. Dubia imprimis, hora est, & sic semper suspensi viuimus,
 rerum agendarum incerti, quia de vitâ semper dubij. Adde
 quod plerumque mors importuna accidat; hunc in ipso iuuen-
 tutis primordio, cum spes magnæ cum annis succrescerent, in-
 cauta demetit; illum, cum res domesticas componeret, filio-
 rumque commodis maximè consuleret, subito occupat; medio
 ex honorum cursu alium rapit; cum cõiux adhuc in ætatis flore,
 liberi & multi & infantes; rationes necdum expensæ, domus ple-
 na litibus, quas vitâ superstite facile fuisset componere. Alium
 tum mors occupat, cum post plurimos labores exantlatos, tran-
 quillæ placidæque senectutis dabatur otio frui; alius alio tem-
 pore extinguitur, nunquam non alieno, nunquam non impor-
 tuno: adeo vt semper parùm viuamus; verissimumque esse illud
 Patriarchæ moriendo comperiamus, *Dies peregrinationis meæ,* Gen. 47.
parui & mali.

*Si dies no-
 stri mali
 sunt, quo-
 modo pau-
 ci sunt.*

VERUM heus tu, qui dierum tuorum numerum tam accuratè 15.
 expendis, & expendendo obmurmuras: quâ tu quæso ratione,
 dies tuos malos esse fateris. & *paruos* siue paucos esse conquere-
 ris, & certè si mali sunt, præstat paucos esse, ne diu durent dies
 mali.